

Платон Алексеевич
Ойуунускай олоѳо
уонна олонхоѳо
сыһыана

Саха советскай литературатын теруттээччи,
прозаик, драматург, ученай-филолог.

Саха сириҥ автономиятын теруттэспит
биллиилээх общественнай, политическай деятель

Платон Алексеевич Слепцов – Ойуунускай 1893 сыллаахха сэтгэһийн 10-с күнүгэр Таатта оройуонун Дьохсоһон нэһилиэгэр элбэх оҕолоох (алта уоллаах, түөрт кыстаах) ыалга төрдүс оҕоһон төрөөбүтэ.

Өйдүүбүн бу даакти күлүмнөс урсуму,
Кытаанын кылбаарын кыгачынны

чалтырмал...

Өйдүүбүн бу кара сарын күнөк элсүмү,
Кыра уол байыбын мек ийем таптырмал...
Мек, манка жеткелем, атаклар түрүбүм.
Мек, кырамак орозо, кырамак ала

бузубутун...

Д. А. (Морозов). 1987. Дуб-
дубуш утунуш. 1987.

Ийэтэ, Евдокня Унарова,
үлэбит, эйэбэс, өйдөөх
дяхтар этэ. Кини уолун,
Платону саха норуотун
фольклорун таптыырга
уһуйбута.

Үөрэжин ыарахан кэмин
туһунан Ойуунускай кэлин
«Оҕо куйуурдуу турара»
диэн кыракый кэпсээнигэр
маннык суруйбута:
“Үөрэнэн үрүн күн
сырдыгын көрөргө бу үтэ
(ыһык ас) булаары турабын,
эбэккэм, өрүүүй, үтэлээ!”.
“Хамначчыт – дьадангы
буойуна буолаары, хара –
тыын былдьаһан, оҕо
куйуурдуу турара”.

Первый учитель Платона Слепцова
(Ойунского) Матвей Матаевич Сне-
цев

Один из первых учителей Ойунского
Сергей Иванович Прокопьев

Кини маннайгы учууталлара Платону үөрэххэ
олус дьобурдаах, кыһамныылаах, олоххо
тардыыылаах үөрэнээччинэн ааһаллара.

Платон араас ыараҕаттары ааһан 1915 сыллаахха
Дьокуускай куораттааҕы учительскай семинарияҕа
киирбитэ. Онно туйгун үөрэҕин иһин 14 солкуобай
хаһына стипендиятын ылыаҕыттан киһилин олоробута.

С. М. Петровский

С. М. Петровский

Ойуунускай сыылкаҕа кэлбит нуучча революционердарын кистэлэнг куруһуоктарыгар киирэн элбэҕи билэн- көрөн инникии сайдар тосхолун булбута, хомунньуус партияҕа киирбитэ.

1. 1918-1919-1920

2. 1918-1919-1920

3. 1918-1919-1920

Кини Саха сиригэр Сэбиэскэй былааһы
олохтооччулартан биирдэстэрэ. Суруйбут
айымньыларыгар Октябрьскай революция
кыайытын айхаллаабыта. Дьадаҥы дьон хорсун
быһыыларын уруйдаан ойуулаабыта.

Фекла Акулиновна Ойуунускай
(хүүхд М. А. Ойуунускай)

М. А. Ойуунускай и семья (1912 г.)

Татьяна

Платон Ойуунускай тапталлаах, доѳор атас, аѳа.
Кини кыргыттарыгар Саргылаанаѳа уонна
Сардаанаѳа, кэргэттэригэр Феклаѳа, Таняѳа,
Акулинаѳа хоѳооннорун анаабыта.

А. М. Давсдоржийн — урлагт, хөгжсөн
хөгжсөн урлагт Давсдоржийн Күл.

Давсдоржийн Күл — урлагт, хөгжсөн
урлагт Давсдоржийн Күл.

«Туналбаннаах ньуурдаах Туйаарыма Куо» үс
оонньуулаах олонхону театрга туруораннар,
норуот бүтүннүүтэ сөбөн – махтайан, уруйдаан
көрсүбүтэ.

Ойуунускай
сүдү үлэтинэн
олонхону
суруйуута
буолар.
Кини кыра
сааһыттан
олонхоһуттары
сэргээн
истэр
идэлээбэ үһү.

Ойуунускай
С. А. Саамай — Хунтайца,
Рай. Д. К. Саамай.

Ойуунускай

Ойуунускай

П.А. Ойуунускай саамай сүдү үлэтинэн олонхону суруйуута буолар. Кини кыра сааһыттан олонхоһуттары сэргээн истэр идэлээбэ үһү.

П.А.Ойуунускай үтүө аатын үйэтитэн, кэриэстээн кини аатын Саха академическай театра, Дьокуускай куорат биир уулуссата сугэллэр. Итини тэнгэ литератураҥа, искусствоҥа, архитектураҥа государственнай премияны олохтообуттара, литературнай музей тэриллибитэ.

Онон, олонхо норуот уус – уран айымньытын чыпчаала. 2005 сыллаахха аан дөйдутааҕы ЮНЕСКО тэрилтэтэ олонхону билиммитэ.

Олонхо киьн аймах чулуу айымньыларын испиньэгэр киирбитэ. Киьн олонхону аахтабына кэрэтик сагарарга, олонхо тылын өйдөөтөбүнэ, мындырдык толкуйдуурга, ис хоёоону биллэбинэ, сөптөөхтүк дьяанан олорорго үерэнэр.

Биьнэхэ, оскуола оболоругар олонхону үерэтэргэ анаан элбэх хомурунньуктар табыстылар. Ордук Екатерина Петровна Чехордуна кинигэлэрэ, тылдыта олонхону кытта билснээрэ төүү буолаллар.

